

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

RJEŠENJA ISPITA IZ KEMIJE NA LJETNOM ROKU DRŽAVNE MATURE SERIJE D-S037

Lipanj 2019.

Ispitna knjižica 1

1.	D
2.	C
3.	C
4.	C
5.	B
6.	C
7.	C
8.	C
9.	A
10.	B
11.	B
12.	D
13.	A
14.	A
15.	A
16.	B
17.	B
18.	B
19.	C
20.	B
21.	B
22.	A
23.	A
24.	A
25.	D
26.	C
27.	C
28.	B
29.	C
30.	A
31.	C
32.	A
33.	B
34.	D
35.	A

Ispitna knjižica 2

1.

1.1.

1,4-dimetilbenzen,
p-ksilen,
p-metitoluen

1 BOD

1.2.

Mg₃N₂

1 BOD

2.

2.1. supstituciji, nukleofilnoj supstituciji, esterifikaciji 1 BOD

2.2. Rješenje: 80 % 1 BOD (točno rješenje i postupak)

Postupak (priznaju se i drugi točni postupci):

$$n(\text{salicilne kiseline}) = \frac{N(\text{salicilne kiseline})}{L} = \frac{30,11 \times 10^{23}}{6,02 \times 10^{23}} = 5 \text{ mol}$$

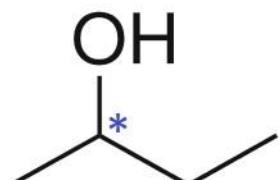
$$n(\text{acetilsalicilne kiseline}) = n(\text{salicilne kiseline}) = 5 \text{ mol} \quad 1 \text{ BOD}$$

$$m(\text{acetilsalicilne kiseline})_{\text{teorijski}} = n(\text{acetilsalicilne kiseline})M(\text{acetilsalicilne kiseline}) \quad 1 \text{ BOD} \\ = 5 \text{ mol} \cdot 180,08 \text{ g mol}^{-1} = 900,4 \text{ g}$$

$$\eta = \frac{m(\text{acetilsalicilne kiseline})_{\text{dobiveno}}}{m(\text{acetilsalicilne kiseline})_{\text{teorijski}}} = \frac{720,32 \text{ g}}{900,4 \text{ g}} = 0,8 = 80 \% \quad 1 \text{ BOD}$$

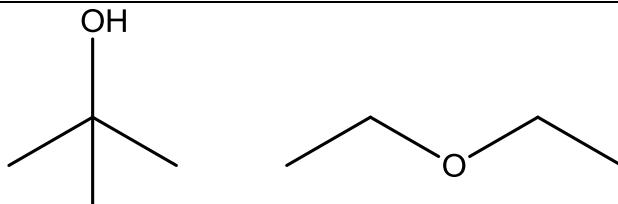
3.

3.1.

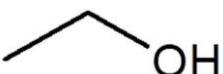
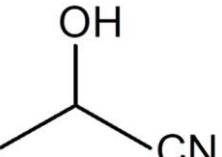
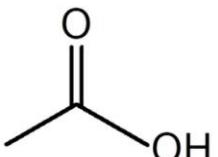

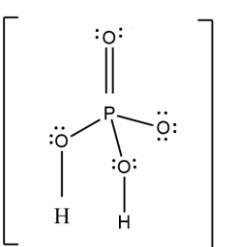
1 BOD

3.2.

1 BOD

4.		
	SPOJ	STRUKTURNA FORMULA SPOJA
4.1.	A	 1 BOD
4.2.	B	 1 BOD
4.3.	C	 1 BOD
4.4.	nukleofilna adicija, adicija , cijanhidrinska reakcija	1 BOD

5.		
5.1.	P_4O_6 ili fosforov(III) oksid	1 BOD
5.2.	$P_4(s) + 5 O_2(g) \rightarrow P_4O_{10}(s)$	1 BOD
5.3.		1 BOD
5.4.	Zapaljivo	1 BOD

6.

Rješenje: $\text{C}_2\text{H}_4\text{Cl}_2$

Postupak (priznaju se i drugi točni postupci):

$$N(\text{C}) = \frac{w(\text{C}) \cdot M_r(\text{spoj})}{A_r(\text{C})} = \frac{0,2423 \cdot 99,04}{12,0} = 2$$

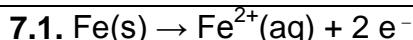
$$N(\text{H}) = \frac{w(\text{H}) \cdot M_r(\text{spoj})}{A_r(\text{H})} = \frac{0,0408 \cdot 99,04}{1,01} = 4$$

$$N(\text{Cl}) = \frac{w(\text{Cl}) \cdot M_r(\text{spoj})}{A_r(\text{Cl})} = \frac{0,7169 \cdot 99,04}{35,5} = 2$$

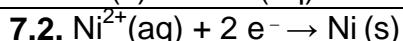
$$N(\text{C}) : N(\text{H}) : N(\text{Cl}) = 2 : 4 : 2$$

1 BOD Za empirijsku formulu ili usporedbu brojnosti pojedinih atoma (rješenje i postupak)

1 BOD Točno napisana molekulska formula

7.

1 BOD

1 BOD

8.

8.1 Rješenje: 15 mg

1 BOD (točno rješenje i postupak)

Očitanje iz grafa : pri $\text{pH} = 5$ i $t = 15^\circ\text{C}$ $v_{\text{kor}} = 1 \text{ mg dan}^{-1}$

Postupak (priznaju se i drugi točni postupci):

$$v_{\text{kor}} = \frac{\Delta m}{\Delta t} \quad \Delta m = v_{\text{kor}} \Delta t = 1 \text{ mg/dan} \cdot 15 \text{ dan} = 15 \text{ mg}$$

Za 15 dana masa će se smanjiti za 15 mg.

8.2. Pri 25°C

1 BOD Za točan odgovor

8.3. Brzina korozije se povećava.

1 BOD Za točan odgovor

9.

9.1. $\text{Mn}^{2+}(\text{aq}) + \text{Ce}^{4+}(\text{aq}) \rightleftharpoons \text{Mn}^{3+}(\text{aq}) + \text{Ce}^{3+}(\text{aq})$ **1 BOD za točno napisanu JKR (agregacijska stanja neće se bodovati)**

$$9.2. K = \frac{[\text{Ce}^{3+}][\text{Mn}^{3+}]}{[\text{Ce}^{4+}][\text{Mn}^{2+}]} K = 15 \times 215 = 3225$$

1 BOD za točno izračunatu vrijednost konstante ravnoteže

9.3. Povećat će se koncentracija Mn^{3+} iona. **1 BOD Za točan odgovor**

10.

10.1. Rješenje $t = 60^\circ\text{C}$ **1 BOD za točno izračunatu m i očitanu t**

Postupak (priznaju se i drugi točni postupci):

$$m(\text{sol u } 100 \text{ g H}_2\text{O}) = m(\text{sol u } 50 \text{ g H}_2\text{O}) \cdot 2 = 70 \text{ g} \cdot 2 = 140 \text{ g}$$

Očitanje iz grafa : $t = 60^\circ\text{C}$

10.2. endoterman

1 BOD

11.

11.1. Rješenje $\text{pH} = 8,35$

Postupak (priznaju se i drugi točni postupci):

$$c_1(\text{OH}^-) = 10^{-\text{pOH}_1} = 10^{-4,65} = 2,24 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$$

$$c_1 \times V_1 = c_2 \times V_2$$

$$c_2(\text{OH}^-) = \frac{c_1 \times V_1}{V_2} = \frac{2,24 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3} \cdot 10 \text{ mL}}{100 \text{ mL}} = 2,24 \times 10^{-6} \text{ mol dm}^{-3}$$

$$\text{pOH} = -\log \left[\frac{2,24 \times 10^{-6} \text{ mol dm}^{-3}}{\text{mol dm}^{-3}} \right] = 5,65$$

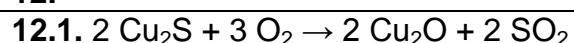
$$\text{pH} = 14 - \text{pOH} = 8,35$$

1 bod za točno izračunatu koncentraciju OH⁻ iona

1 bod za konačno rješenje pH

11.2. $\text{NH}_4^+ + \text{OH}^- \rightleftharpoons \text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O}$ **1 BOD** (agregacijska stanja se ne razmatraju)

11.3. NH_4^+ i H_3O^+ **1 BOD**

12.

1 BOD Točno napisana JKR (agregacijska stanja se ne buduju)

12.2. Rješenje **Mjerodavni reaktant: Cu₂S (bakrov(I) sulfid)**

Postupak (priznaju se i drugi točni postupci):

$$n(\text{O}_2) = \frac{V(\text{O}_2)}{V_m} = \frac{2,25 \text{ dm}^3}{22,4 \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1}} = 0,10 \text{ mol}$$

$$\frac{n(\text{O}_2)}{3} = 0,033 \text{ mol} \Rightarrow \text{reaktant u suvišku}$$

$$n(\text{Cu}_2\text{S}) = 0,05 \text{ mol}$$

$$\frac{n(\text{Cu}_2\text{S})}{2} = 0,025 \text{ mol} \Rightarrow \text{mjerodavni reaktant}$$

1 BOD Točno izračunata množina kisika

1 BOD Mjerodavni reaktant